

HET HOOGSTE WOORD

Door Liliana CASAGRANDE

In Het Hoogste Woord laten we elke week Limburgers aan het woord die onze provincie op de kaart zetten. De ene is misschien bekender bij het grote publiek dan de andere, maar het zijn stuk voor stuk baanbrekers in hun vakgebied.

Ben Lambrechts

DIRECTEUR PXL

“Stilzitten en studeren is niks voor mij”

HASSELT - Ben Lambrechts weet hoe hij mensen moet inpakken. Zijn parkeerplaats is gereserveerd op naam, het ontbijt staat klaar, in de hal speelt – toeval, maar goed – iemand piano en in zaal Lavigne genoemd naar zijn voorganger – klinkt Sinatra. Of ik sprek en oieren wil, vraagt de dame die mijn jas aanneemt. Aan bekerijskoffie, goedkoop t-licht en wat samengeharkte saaiheid – de gebruikelijke schoolinfrastructuur, zeg maar – doen ze hier niet.

“Beneden kunnen studenten ook ontbijten aan de bar”, zegt iemand die net alles aan het klaarzetten is voor een of andere meeting. Studenten en ontbijten, dat is op zich al een contradictie in terminis. Maar goed, het kan dus. Misschien is het net de (on)gezelligheid die twijfelende studenten voor de ene of de andere school doet kiezen. PXL klokt nu af op 8.000 studenten in de basisopleidingen en is daarmee groter dan UCLeuven-Limburg (4.981 in Limburg) of Universiteit Hasselt (5.659).

Bedankt voor de parkeerplaats, ik heb er een foto van gemaakt.

“Dat weet ik. Kijk maar eens naar je gsm, ik heb je een filmpje gestuurd waarop je bezig bent met die foto. Ik denk altijd vooruit (lacht).”

Je houdt van het podium, van shows, had je net zo goed muzikant kunnen zijn in plaats van directeur?

“Nee, ik ben aritmisch. Ik speel mondharmonica en daarvoor moet je geen akkoorden kennen. Ik compenseer dat dan met veel wel en podiumbeest, maar ik heb gewoon niet genoeg talent om met muziek mijn kost te verdienen. Bovendien wil ik wel op stap gaan,

maar niet elk weekend. Ach, als directeur voel ik me goed in mijn vel, ik ben omringd door slimmere collega's in alle mogelijke disciplines.”

Je bent pedagoog van opleiding, waarom ben je niet dat gaan studeren?

“Een lang verhaal. Ik ben twee keer naar de VS geweest als tiener. De eerste keer als vijftienjarige. Ik had een wedstrijd gewonnen en mocht België vertegenwoordigen. Dat betekende dat ik daar ging vertellen hoe onze samenleving in elkaar zit. Mijn vader had me daarbij geholpen. We hadden zelfs een afspraak met George Bush senior, maar de Golfoorlog is toen uitgebroken. Bij de president zijn we dus niet geraakt, maar wel bij de vroegere vice-president, Walter Mondale. Dat was in 1990. We kregen er ook meteen van die *leading succesful people*-tips voorgeschied, met vragen als ‘do I want to buy a car from you today?’.”

Nu begrijp ik waar je carrière gestart is.

“Nee, want daar moesten wij Europeanen zeer hard om lachen. Na mijn middelbaar ben ik nog even uitwisselingsstudent geweest in een piepklein dorp in Texas. Ik zat dan wel in *home of the blues*, maar daar was niks te doen, behalve Coors-bier drinken en roken. Ik miste mijn lief, ik miste eigenlijk iedereen. Ik kwam in een familie terecht met zeven zonen in de buurt van Dallas. Van de organisatie mocht ik nog verhuizen binnen een straat van 50 km, maar dat viel tegen, want 50 km verder zat ik nog altijd op het erf van dezelfde familie. Tegen dat ik weer thuis was, vreesde mijn vader dat het niet goed zou komen met mij. Daarom wilde hij niet dat ik naar Leuven ging. Brussel vond hij beter, hij werkte daar ook. De KUB dan wel. Hij overliet alles wat je daar kon studeren: rechten door hij iets voor mij. Wegens mijn grote mond. Germaanse vond hij niks, want ik kon al genoeg En-

gels. Geschiedenis, dat wilde ik. Geen werk in, zei mijn vader. Uiteindelijk heb ik pedagogie gekozen, zo kon ik toch naar Leuven gaan. In mijn omgeving dachten ze dat dat iets met voeten te maken had. Ik weet dus uit ervaring hoe moeilijk studies kiezen is.”

Goede punten gehaald?

“Ja, ik heb die opleiding afgemaakt, maar niet met volle passie. Ik zat er niet op mijn plaats. Stilzitten en studeren is niks voor mij. Ik ben een babbelkous en ik kende intussen wel iedereen in Leuven: ook elke professor die met emeritaat was. Iedereen, behalve mijn eigen prof. Intussen voelde ik me ook schuldig omdat ik niet leerde. Niet mijn fijnste tijd eigenlijk.”

How kwam een puber uit Beek trouwens aan een uitnodiging voor een internationale wedstrijd?

“Mijn vader werkte voor Honeywell en die sponsorden. Hij is je-

Bij de hogeschool heb ik me destijds voorgesteld via het net, alleen had dat zoveel gigabytes opgeslokt dat het hele systeem blokkeerde

Ben LAMBRECHTS

Mijn ouders waren dus altijd aan het werk, dat ondernemen en dat multi-tasks heb ik van hen.”

Waar had je als vijftienjarige dan Engels geleerd?

“Van tv. Ik keek als kind zeer veel tv. Daar heb ik zowat alles van, ook mijn liefde voor muziek. Zaterdagochtend keek ik zelfs naar Duits gedubde films met Sinatra, Elvis of Fred Astaire. Tv was het medium van mijn tijd, in mijn studententijd luisterde ik constant naar de radio. Naar ‘Koffers&Co’ op Radio2 bijvoorbeeld.”

En ben je dan als pedagoog meteen de hogeschool binnen-gewandeld?

“Nee, ik heb eerst voor Averbode gewerkt, voor de digitale versie van Zonnestraat. Een geweldige tijd en een geweldig project, alleen kwam dat tien à vijftien jaar te vroeg. We waren onze tijd gewoon te ver voertuut. Averbode had een joint venture met Belgacom en SkyNet, daar heb ik onder andere

Bart Becks leren kennen en is de wereld voor me opengestaan. Zo ben ik ook bij de hogeschool terechtgekomen. Mijn voorganger Lavigne was net gestart met zijn laptop-project en ik moest het personeel op de digitale snelweg krijgen. De eerste week had ik al drie laptops laten pikken. En ik had mezelf ook voorgesteld via het net, alleen had dat zoveel gigabytes opgeslokt dat het hele systeem blokkeerde. Ik had dus meteen naam gemaakt (lacht).”

Dirk Van Damme, onderwijspecialist bij OESO, zegt dat de helft van de afgestudeerden na een jaar totaal ander werk doet. Heeft het dan veel zin om zoveel tijd te steken in de juiste oriëntatie van jongeren?

“Generatie Z zijn multi-taskers. Maar het hangt natuurlijk af van wat je studeert: een verpleegkundige en een informaticus zal al dichter bij zijn vakgebied blijven. Studenten moeten in elk geval vaardigheden meekrijgen waar ze

hun leven lang mee verder kunnen. We noemen dit de x-factor: passie, internationaal samenwerken, ondernemen, multi-disciplinair zijn. Met die x-factor kun je alles aan. Neem nu Marthe van K3. Die heb je ook een hele metamorfose zien ondergaan. Op die leeftijd is de ‘zone van naaste ontwikkeling’ belangrijk, je hebt iemand in je omgeving nodig die je vooruittrekt, zegt de Russische pedagoog Vygotski. Een coach en geen professor die ex cathedra leest.”

Dus heb je toch nog iets geleerd in Leuven?

“(lacht). Veel filosofie. Ach, ik heb vooral veel geleerd van onze optredens. Over groepsdynamiek bijvoorbeeld. Niet eenvoudig hoor. En van de andere bluesmannen die ik overal tegenkwam. De ene keer speelden we voor vijf man, de andere keer voor 3.000. Probeer je ook maar eens om te kleden in een flight case, dat vormt je ook.”

Speel je nu nog?

“Een keer per jaar of zo. Dat gunnen ze me ook echt en ik ben daar ook enorm dankbaar voor.”

Als je dan toch veel buiten de school hebt geleerd, hoe ga je dat dan vertellen in de school zelf?

“Aha, daar hebben we zelfs een term voor: authentiek onderwijs. Daar moeten we meer naar toe. Wat is ons verhaal? Kunnen we de buitenwereld betrekken bij de lessen? We hebben dat nog eens laten zien toen we onze hogeschool twee dagen hebben gesloten zodat studenten en docenten verplicht moesten uitkijken naar een andere plek voor hun lessen. Vooral wanneer studenten, lectoren, onderzoekers en organisaties samen aan problemen werken, zijn we echt goed bezig. Co-creatie noemen ze dat tegenwoordig. Voor elke opleiding gaan we ook met

» Biz 16

FOTO'S LUC DAELMANS

HET HOOGSTE WOORD

WIE IS Ben Lambrechts

- Geboren (1975) en getogen in Heusden-Zolder (Viversel en Boekt)
- Is getrouwd met Silvie Mulders, vader van Tijs en Lukas.
- Woont in Godsheide (Hasselt)
- Heilig Hartcollege Heusden (Latijn-Wiskunde)
- Master pedagogische wetenschappen-onderwijskunde (KU Leuven)
- Coördinator Uitgeverij Averbode Belgacom (2001)
- Algemeen directeur PHL (sinds 2005)
- Algemeen directeur PXL (2013)
- Ondervoorzitter Associatie Universiteit Hogescholen Limburg
- Bestuurder Vlaamse Hogescholenraad
- Ondervoorzitter vzw TVL
- Bestuurder vzw Netwerk De Scheepvaart
- Lid commissie innovatiebeleid

APART

► Vervolg van blz. 15

een externe voorzitter werken. Neem nu logistiek: daarvoor zullen we iemand van Essers vragen, maar tegelijk ook iemand van een kleine kmo. Intussen laat ik ook een externe auditeur onze hogeschool doorlichten.”

Krijgen die ‘externe voorzitters’ daar iets voor? Geld?
“Nee, wel goodwill.”

Maar vrees je niet dat die externe mensen vooral bezig zijn met studenten klaar te stomen die ze kant-en-klaar kunnen inzetten in hun bedrijven? Een opleiding moet toch langer meegaan dan je eerste job. Ook daar waarschuwt Van Damme voor.

“Wij laten die studenten kennis maken met verschillende bedrijven en natuurlijk zijn wij er ook nog om toe te zien dat ze de nodige kwaliteiten hebben. De slaagcijfers zijn bij ons trouwens laag. Maar intussen noemen wij hen *junior colleagues* en bereiden we hen ook voor op het ondernemerschap. Op de Corda-campus hebben we een studenten-start up. Studenten starten er - onder begeleiding - hun eigen bedrijf op. Vijf van de zes JCI-award-winnaars komen uit die stal. Intussen werken we ook samen met de ziekenhuizen. Studenten uit verschillende disciplines doen er samen stage, ze nemen echt een afdeling over. Dat is het nieuwe leren.”

Maar moet je 18-jarigen niet net uit Limburg weggagen? Dat ze eerst maar eens leren hoe de wereld buiten de provinciegrenzen in elkaar zit, dat heb je zelf ook gedaan.

“De overgang tussen middelbaar en hoger onderwijs hoeft niet zo abrupt te zijn, vind ik. Je kan in je eigen regio al starten in een hogeschool en later naar de universiteit gaan. Dan ligt de wereld nog voor je open, hoor. Nu al zit 12 procent

Ik zou het ook beter vinden om te gaan naar één hogeschool in Limburg, maar zoals de kaarten nu liggen, is een fusie niet voor het eerste decennium. Hoewel, het kan soms snel gaan

Ben LAMBRECHTS

van onze studenten verspreid over de hele wereld, dat moet minstens 20 procent worden.”

Hoe is de relatie met concurrent UCLeuven-Limburg? Ze waren niet gelukkig dat jullie ineens ook samenwerken met KU Leuven.

“Correctie: wij werken samen met Universiteit Hasselt én met KU Leuven. UHasselt is onze eerste partner, de KU Leuven geeft ons mogelijkheden voor opleidingen die Hasselt niet heeft. De programma’s worden op elkaar afgestemd zodat onze studenten gewoon makkelijker doorstromen naar de universiteit.”

In Limburg kent iedereen je, maar in Brussel? Is PXL daar groot genoeg voor?

“Een gemiddelde school heeft 10.000 studenten. Wij zijn met 8.000 iets kleiner maar onze campussen liggen dicht bij elkaar. Maar ik kan wel al tien jaar terugblikken vanuit deze stoel, langer dan de meeste van mijn collega’s.”

PXL is sterk gegroeid, is het daar nu mee afgelopen? Gaat het vanaf nu bergaf?

“Nee, want we zullen het in onze regio vooral van kennis moeten hebben. Ook in het hoger beroeps (HBO5). Nu zijn dat vooral avondopleidingen voor dertigers of veertigers die zich omscholen. We hebben meer dagopleidingen nodig in HBO5, want 18-jarigen willen niet naar de avondschool. Via die opleiding kun je de overgang van secundair naar hoger onderwijs vergemakkelijken.”

Julie waren eerst de hogeschool met de laptop, later de hogeschool met het netwerk, wat is de volgende stap?

“Dat netwerk kan een leven lang meegaan hoor. Of we kunnen ons profileren als de hogeschool met het onderzoek. Geen wereldschokkende onderzoeken, wel praktische oplossingen voor problemen waar organisaties van wakker liggen.”

Welke opleidingen lopen nog dubbel met UCLL?

“Verpleegkunde, lerarenopleiding, elektronica en bedrijfsmanagement.”

Toen u als directeur startte kreeg u 7.000 euro per student, intussen is dat al geslonken tot 5.000 euro, zegt u. Wordt het niet stilaan tijd om naar één hogeschool in Limburg te gaan, dat is toch efficiënter?

“Dat zou ik ook beter vinden, maar zoals de kaarten nu liggen is, een fusie niet voor het eerste decennium. Hoewel het soms snel kan gaan.”

Hoeveel uur per nacht slaap je? Niet veel als je 's nachts om 2 uur en 's morgens 5 uur mails stuurt?

“Soms drie uur, soms zeven uur. Ik heb wel periodes dat ik 's nachts opsta, want dan is alles rustig. Heerlijk. Simon Carmiggelt schreef daar ook over, maar hij stelde 's morgens ook vast dat dit nergens op sloeg.”

Aan wat kan je geen/wel geld uitgeven?

“Ik geef niet veel uit. Ik koop mijn pakken in een Turkse outlet, mijn muziek komt van Spotify of van de radio. Mijn boeken van de bibliotheek, dat heeft me de laatste vijftien jaar wel 600 euro aan boetes gekost. Als ik winkel in de supermarkt, kijk ik wel nooit naar de prijs.”

Wanneer was je ongelukkig?

“De voorbije zomer, bij de dood van een vriend. Dat was de eerste keer dat iemand van mijn generatie die ik goed kende, stierf. Een fantastische man. Daarvoor heb ik alleen mijn bomma zien sterven, maar die was 94 jaar en dan accepteer je dat. Ik was erg close met mijn bomma, tot mijn 24ste lag ik nog bij haar in bed. (lacht)”

En gelukkig?

“Als ik op het podium sta met Blues Lee of als in bed lig met vrouw en kinderen voor een groepsknuffel.”

Wat is je lievelingsrestaurant?

“In deze school, waar we nu

zitten. We hebben hier een goede catering, daar heeft Lavigne indertijd al voor gezorgd. En wat goed is, mag je niet veranderen.”

Wat ontroert je?

“Anita Witzier volgt in ‘Liefde voor later’ ongeneeslijk zieke mensen. Een van die mensen had ALS en vertelde dat hij graag nog een kind wilde, dat positivisme vind ik zo ontroerend. Dan laten mijn vrouw en ik onze tranen lopen.”

Wat is je droomvakantie?

“L’Escale in Spanje. Mooi, ik ken er ook mijn weg. Het museum van Dali ligt vlakbij, maar daar ga ik niet naartoe. Het enige wat ik er doe, is zwemmen en lezen. Ook de Flair. Jammer genoeg hebben ze ook daar sinds kort internet.”

Hoeveel kost een brood?

“2,10 euro. Ah ja, ik ben degene die voor boterhammen moet zorgen. Dat is ook bijna mijn enige taak.”

Wat is je lievelingsfilm?

“Once upon a time in America met Robert De Niro.”

Welke hoofdrol zou je graag spelen?

“Eentje van Jim Carrey, in om het even welke film.”

Hoeveel uur per dag werk je?

“Eigenlijk maar één uur. Ik bedoel: ik doe maar 1 uur dingen tegen mijn goesting, al de andere geniet ik.”